

NAROM

Nasjonalt senter for romrelatert opplæring

Styrets årsberetning for 2004

Innledning

NAROM (Nasjonalt senter for romrelatert opplæring) er et nasjonalt senter/skolelaboratorium for alle utdanningsnivåer innen romrelatert opplæring. Hovedaktivitetene er knyttet til den faglige virksomheten ved ARS og ALOMAR. Senteret er et heleid datterselskap av Andøya Rakettskytefelt AS (ARS), og virksomheten drives fra Andenes med en årlig statlig basisbevilgning over Utdannings- og forskningsdepartementets (UFD) budsjett, samt ved salg av tjenester til undervisningsinstitusjoner og andre.

Norsk romvirksomhet har et betydelig omfang. Behovet for faglig rekruttering til fagområdet tilsier at utdanningsaspektet ved fagområdet i økende grad må vies oppmerksomhet. NAROM kan her spille en betydelig rolle.

NAROM har som hovedoppgave å bidra til å sikre rekrutteringen til norsk romvirksomhet, samt skape økt interesse for real- og teknologifag.

Dette skjer bl.a. ved å

- initiere, utvikle og gjennomføre tiltak for økt rekruttering til matematikk-, naturfag- og teknologifag (MNT-fagene), samt romrelaterte undervisningsopplegg på alle utdanningsnivåer
- skape økt forståelse for nytten av romvirksomhet
- være en viktig bidragsyter i utvikling av elektroniske læringsressurser innen romrelatert opplæring
- være et bindeledd mellom norsk romrelatert industri og utdanningssystemet

NAROM har siden etableringen initiert, utviklet og gjennomført en rekke undervisnings- og rekrutteringsaktiviteter. En rekke skoler, høyere utdanningsinstitusjoner og nasjonale realfagsmiljøer samarbeider i dag med NAROM, og dette bidrar til å sikre rekruttering til romrelaterte næringer og skaper økt forståelse for nytten av romvirksomhet og MNT-fagene. Utvikling og gjennomføring av opplæringstilbudet skjer i nært samarbeid med utdanningsinstitusjonene. NAROM nyttiggjør seg den unike infrastrukturen og kompetansen ved ARS, ALOMAR og Nordlyssenteret (vitensenter). På denne måten kan opplæringsaktiviteter gjennomføres i nært samspill med romrelaterte nærings- og forskningsaktiviteter, og ved at teori og praksis integreres på en unik måte. Utviklingen av virksomheten ved NAROM er forøvrig koordinert med undervisningsutviklingen innen Norsk Romsenter konsern.

NAROM har et eget råd på 11 medlemmer fra bl.a. universitetene, høgskoler og industrien. Rådet er et faglig rådgivende organ for styret.

Offentlige tilskudd

Store deler av "kunde-kretsen" til NAROM er offentlige utdannings- og opplæringsinstitusjoner. Kostnader som kan relateres til det enkelte tiltak har NAROM

forsøkt å dekke gjennom deltakeravgifter. Imidlertid er det klare begrensninger på hvor store deltakeravgifter offentlige utdanningsinstitusjoner har budsjetter til å dekke. Det er heller ikke mulig å få dekket faste kostnader som er uavhengig av det enkelte prosjekt. På denne bakgrunn har Stortinget vedtatt å gi en årlig basisbevilgning over UFD's budsjett. Bevilgningen i 2004 var på 4,6 mill kroner.

Etter oppdrag fra Regjeringen gjennomførte NIFU (Norsk institutt for studier av forskning og utdanning) i 2002 en evaluering av NAROM. Evalueringsrapportens hovedkonklusjoner var entydig positive i forhold til NAROMs virksomhet. NIFU slo bl.a. fast at *"den statlige basisfinansieringen er i dag helt avgjørende for NAROMs virksomhet"*.

Virksomheten i 2004

I 2004 er det initiert, utviklet og gjennomført i alt 61 ulike opplæringstiltak (kurs og seminarer). Totalt har 1 335 lærere, elever og studenter fra grunnskoler, videregående skoler og høyere utdanningsinstitusjoner over hele landet deltatt i NAROMs aktiviteter i 2004.

Ut fra ønsket om et sterkere og bedre samspill mellom utdanningssystemet og norsk romrelatert industri, har NAROM et nært samarbeid med NIFRO (Norsk Industriforum for romvirksomhet).

Aktivitetene i NAROM er nyttige på nasjonalt nivå, og har også ført til positivt internasjonalt samarbeid. For det første er de med på å vekke interessen for MNT-fagene blant barn og ungdom og inngår derfor som relevante aktiviteter inn mot UFDs handlingsplan for styrking av MNT-fagene. For det andre har NAROM medvirket til at mange studenter og lærere har fått økt kompetanse innenfor romrelaterte fag.

Den statlige basisbevilgningen i 2004 var på 4,6 mill kroner, og utgjør 49 % av årsomsetningen. Således er denne basisbevilgningen avgjørende for NAROMs virksomhet.

Fremtidsutsikter

Styret vedtatt en ny strategisk plan for perioden 2005-2010, samt en handlingsplan for året 2005. I henhold til strategisk plan skal NAROM i samarbeid med sine strategiske samarbeidspartnere fortsatt bidra til å sikre den riktige rekrutteringen til norsk romvirksomhet, samt øke interessen for MNT-fagene og gi økt kunnskap om nytten av romvirksomhet. I tillegg skal NAROM bidra ytterligere i utvikling av nettbaserte læringsressurser, samt etablere en sterkere posisjon for Norge i internasjonalt romsamarbeid innen undervisning.

Det er oppnevnt et nytt Råd for perioden 2005-2008.

Den årlige basisbevilgningen over statsbudsjettet er 5 mill kroner i 2005.

Redegjørelse om fortsatt drift

Forutsetningen om fortsatt drift legges til grunn for regnskapet.

Arbeidsmiljø

Arbeidsmiljøet i bedriften anses for tilfredsstillende. NAROM legger stor vekt på å opprettholde et godt og sikkert arbeidsmiljø for de ansatte. Det var et sykefravær på 4,89 prosent i 2004. Det var ingen personskader eller større skader eller ulykker på noe av selskapets materiell.

Redegjørelse for årsregnskapet

Etter styrets oppfatning gir årsregnskapet en tilfredsstillende beskrivelse av selskapets stilling per årsskiftet. NAROM hadde i 2004 en årsumsetning på 9.315.483 kroner, og et årsresultat på 315.631 kroner.

Styret foreslår at overskuddet tilføres annen egenkapital.

Aksjonærforhold

NAROM AS eies 100 % av Andøya Rakettskytefelt AS.

Styret

Det er i 2004 avholdt en ordinær generalforsamling, samt 4 styremøter.

Det er regnskapsført styregodtgjørelse for til sammen kr 60 000, og kr. 15.000 i honorar til leder av Rådet i selskapet. Det er regnskapsført annen godtgjørelse til ett av styrets medlemmer med kr 74.840 i form av honorar for forelesninger, utviklingsarbeid og feriepenger.

Organisasjon og personell

NAROM har 6 fast ansatte, hvorav 3 kvinner.

Likestilling

Selskapets styre har to kvinnelige og tre mannlige styremedlemmer, samt et mannlige varamedlem. Styremedlem Per Torbo døde i desember.

Ytre miljø

Virksomheten ved NAROM gir ingen forurensning av det ytre miljø.

Andenes, 31.12.2004
30.03.2005

Kolbjørn Adolfsen
Styrets leder

Aud Kvam

Ellen Ingebrigtsen

Jon Kvistedal

Arne Hjalmar Hansen
Daglig leder